

رابطه شیوه‌های والدگری ادراک‌شده و انعطاف‌پذیری شناختی در دانشجویان: نقش میانجی سبک‌های هویت

The Relationship between Perceived Parenting Styles and Cognitive Flexibility in University Students: The Mediating Role of Identity Styles

Mansour Bayrami PhD[✉]

Amir Marouf-Sofian MSc

Soheil Abousaedi-Jirofti MSc

Abbas Bakhshipour -Roudsari PhD

منصور بیرامی^۱

امیر معروف صوفیان^۲

سهیل ابوسعدی جیرفتی^۳

عباس بخشی پور رودسری^۱

Abstract

The aim of this research was to investigate the relationship of perceived parenting styles and cognitive flexibility, identity styles with mediating role of identity styles. Path analysis was used to analyze the data. The study community included all students of Tabriz University in academic year 1402, that among them 206 students were selected as a sample using the available sampling method using Klein's formula. Research questionnaires included parental authority questionnaire by Buri (1991), cognitive flexibility inventory Dennis and Vanderwal (2010), and identity styles inventory by Berzonsky (1992). Data were analyzed by path analysis using AMOS24 and SPSS26. Findings showed that perceived parenting styles has directly ($p < 0.01$) and indirectly related to cognitive flexibility with mediating the role of identity styles. Also, the research model had an acceptable fit. Perceived parenting styles had a relationship with cognitive flexibility through the mediating role of informational identity style ($p < 0.01$). Additionally, perceived parenting styles had a relationship with levels of cognitive flexibility through the mediating role of confused-avoidant identity style ($p < 0.05$); however, no mediating relationship was observed for normative identity style. It can be concluded that the perceived parenting styles play a critical role in student cognitive flexibility ($p < 0.05$).

Keywords: Cognitive Flexibility, Identity Styles, Perceived Parenting Styles

چکیده

هدف پژوهش حاضر تعیین نقش میانجی سبک‌های هویت در رابطه شیوه‌های والدگری و انعطاف‌پذیری شناختی بود. روش پژوهش توصیفی-همبستگی از نوع تحلیل مسیر بود. جامعه پژوهش دانشجویان دانشگاه تبریز در سال تحصیلی ۱۴۰۲ بودند که از بین آنها ۲۰۶ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس با استفاده از فرمول کلاین به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه اقتدار والدینی بوری (۱۹۹۱)، سیاهه انعطاف‌پذیری شناختی دنیس و واندروال (۲۰۱۰) و سیاهه سبک‌های هویت برزونسکی (۱۹۹۲) بود. داده‌ها به روش تحلیل مسیر با استفاده از نرم افزارهای AMOS24 و SPSS26 تجزیه و تحلیل شد. یافته‌ها نشان داد که بین شیوه‌های والدگری ادراک‌شده و انعطاف‌پذیری شناختی هم به صورت مستقیم ($p < 0.01$) و هم به صورت غیرمستقیم به واسطه سبک‌های هویت رابطه وجود دارد. همچنین مدل پژوهش از برازش قابل قبولی برخوردار بود. والدگری ادراک‌شده به واسطه میانجی‌گری سبک هویت اطلاعاتی با سطوح انعطاف‌پذیری شناختی رابطه داشت ($p < 0.01$). همچنین والدگری ادراک‌شده به واسطه میانجی‌گری سبک هویت سردرگم-اجتنابی با سطوح انعطاف‌پذیری شناختی رابطه داشت ($p < 0.05$); اما رابطه‌ای به شکل میانجی برای سبک هویت هنجاری دیده نشد ($p > 0.05$). بر این اساس می‌توان نتیجه گرفت که سبک والدگری در انعطاف‌پذیری شناختی دانشجویان نقش مهمی دارد.

واژه‌های کلیدی: انعطاف‌پذیری شناختی، سبک‌های هویت، والدگری ادراک‌شده

دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۱۰/۴ تصویب نهایی: ۱۴۰۳/۴/۲۵

۱. گروه روان‌شناسی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تبریز، ایران. (نویسنده مسئول).

۲. گروه روان‌شناسی عمومی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تبریز، ایران.

۳. گروه روان‌شناسی بالینی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تبریز، ایران.

● مقدمه

یکی از ویژگی‌های انسان که از محیط و روابط بین فردی او تأثیر مستقیم می‌گیرد تحول شناختی اوست (وانگ، ۲۰۲۳). انعطاف شناخت‌ها در دوران نوجوانی، اهمیت بیشتری می‌یابد؛ زیرا جوانان با شرایط جدیدی (مانند دانشجو شدن) روبه‌رو می‌شوند که نیاز به سطح بالاتری از خودتنظیمی (self-regulation) و سازگاری با نیازهای سطح بالاتر در شرایط جدید دارند. همچنین، قضاوت بین دیدگاه‌های مختلف و تغییر متوالی بین آنها برای تعاملات روزمره و سازگاری انسان حیاتی است (لن، ۲۰۲۳). در پژوهشی مشاهده شد که انعطاف‌پذیری شناختی از عوامل حفاظتی دانشجویان پزشکی بوده که در هنگام افزایش حجم و تغییرات ناگهانی شغلی، آنها را در مقابله با استرس توانمند می‌ساخت (تائوفانی و همکاران، ۲۰۲۲). مهارت کنترل استرس به‌وسیله سطوح بالای انعطاف‌پذیری شناختی به فرد کمک می‌کند تا در روابط خود نیز موفق باشد و با افراد دیگر به‌خوبی همکاری کند (کیلینچ و زنی، ۲۰۲۳).

شناخت، یک مفهوم فرآیندی است که در آن اطلاعات ورودی شامل درک، حافظه، توجه و ... به‌وسیله مغز پردازش می‌شود و در نهایت منجر به فهم و تفسیر دقیق‌تر آنها می‌گردد. علی‌رغم این‌که مفهوم انعطاف‌پذیری در شناخت انسان به‌طور جدی بررسی شده است؛ لکن تعریف دقیقی از آن ارائه نشده؛ اما به صورت تعریف کلی می‌توان آن را توانایی تغییر آمایه‌های شناختی (مانند قضاوت، حل مسئله، تفکر و...) برای سازگاری هرچه بیشتر و بهتر با تحریک‌های محیطی در نظر گرفت (دنيس و واندروال، ۲۰۱۰). در تعریفی دیگر، انعطاف‌پذیری شناختی توانایی تغییر آمایه‌ها یا جابجایی وظایف تعریف می‌شود (هاولت و همکاران، ۲۰۲۳). افرادی که انعطاف‌پذیری شناختی بالایی دارند در پاسخ به تجربیات دشوار زندگی به‌طور سازگارانه واکنش نشان می‌دهند و احساس امنیت بیشتری می‌کنند؛ درحالی‌که افراد با انعطاف‌پذیری شناختی پایین‌تر از این مهارت بهره‌مند نیستند و ممکن است در مقابل تجارب سخت، واکنش‌های بیماری‌زای بیشتری نشان بدهند (دنيس و واندروال، ۲۰۱۰؛ تانهان و همکاران، ۲۰۲۳). پس استنباط می‌شود انعطاف‌پذیری شناختی یکی از نشانگرهای سلامت روانی است.

در این بین یکی از عوامل مرتبط با تحول انعطاف‌پذیری شناختی شیوه‌های تعاملی والد و فرزند است. شیوه‌های تعامل والد فرزندی تأثیر شگرفی بر بهداشت روانی و بروز برخی علائم روان‌شناختی دارد (فانگ و همکاران، ۲۰۲۲؛ قدیمی باویل علیانی و بیرامی، ۱۴۰۲). مشخص شده است که آموزش سبک فرزندپروری مثبت به والدین و به‌کارگیری آنها از سوی والدین می‌تواند بر انعطاف‌پذیری شناختی فرزندان‌شان تأثیر بگذارد (تلک‌آبادی ارانی و همکاران، ۱۴۰۱). همچنین مشاهده شده که بین ابتلا به اختلال‌های روان‌شناختی در بزرگسالی و ادراک افراد از سبک والدگری والدین‌شان به شکل استبدادی رابطه مثبت و در شکل مقتدرانه و حمایتی رابطه منفی وجود دارد (سمارگی و همکاران ۲۰۲۰؛ اکرمی و همکاران، ۱۴۰۰). خطرهای فرد بزرگسال با والدین یا مراقب اولیه‌اش بر نحوه والدگری منعطف یا غیرمنعطف او نسبت به فرزندانش تأثیر خواهد داشت (کیم و همکاران، ۲۰۲۱). کسی که دلبستگی ایمنی (secure attachment) به مادر دارد یا می‌داند که دلبستگی ناایمنی با مادرش دارد، می‌تواند به شکل صحیحی رفتار دلبستگی کودک را تشخیص داده و تلاش به برقراری رابطه‌ای ایمن، یعنی به شکلی منعطف با فرزندش رفتار کند. پس در نتیجه آنچه مهم است شیوه واقعی دلبستگی نیست، بلکه نحوه والدگری ادراک‌شده در رابطه اهمیت دارد (پاپالیا، ۲۰۲۳).

علاوه بر تعاملات والدینی، یکی دیگر از مهم‌ترین چالش‌های زندگی انسان رویارویی با چپستی و کیستی خود است. شکل‌گیری هویت یکی از چالش‌های تحولی نوجوانی و جوانی است که به هرطریقی باید طی شود (اریکسون، ۱۹۶۸). ابعاد هویتی ما تعیین‌کننده بخش وسیعی از فرایندهای روان‌شناختی و اجتماعی است (سلگی، ۱۴۰۱). سبک‌های پردازش هویت (یعنی هنجاری، اطلاعاتی و سردرگم-اجتنابی) به تفاوت‌های موجود در نحوه تعامل افراد با چالش پردازش اطلاعات مربوط به تعارض‌های مربوط به هویت اشاره دارد (برزونسکی و کوک، ۲۰۲۲). هر سه سبک پردازش هویت دارای فرایندهایی شناختی هستند که برای درگیر شدن یا اجتناب از وظایف و حفظ حس هویت استفاده می‌شوند.

تأثیر والدین بر تحول هویت انسان نیز غیرقابل انکار است. به این جهت پژوهش‌ها در این حوزه نشان می‌دهند که رابطه معناداری بین سبک‌های والدگری و تحول انواع سبک هویت نوجوانان ایجاد می‌شود (جیمو و همکاران، ۲۰۲۰). دیده شده که والدگری حامیانه (supportive) ارتباط مستقیمی با شکل‌گیری تعهد در فرایند کسب هویت دارد (کلی و همکاران، ۲۰۲۰). متعاقباً کنترل روان‌شناختی

والدین، تمایل به کشف و کنجکاوی انسان را بازداری می‌کند و باعث تعویق در تحول هویت و سازگاری‌های اجتماعی می‌شود (لیان و همکاران، ۲۰۲۱).

رابطه بین سبک‌های هویت و انعطاف‌پذیری شناختی رابطه‌ای چندوجهی است. سبک‌های هویت می‌تواند به روش‌های متمایزی که افراد در پردازش و ساختن حس خود از خود می‌پردازند، اشاره داشته باشد. سبک‌های هویت در استراتژی‌های پردازش شناختی می‌توانند در چگونگی تعریف افراد از خود و ارتباط با دیگران و شکل‌گیری احساس هویت نقش داشته باشند (برزونسکی و پایینی، ۲۰۱۵). در پژوهشی مشاهده شد که سبک‌های هویتی با آمادگی برای تغییر و برنامه‌ریزی رابطه دارند (موکاملو و خومالو، ۲۰۲۳). همچنین در پژوهش‌های دیگر، نتایج نشان دادند که سبک‌های هویت با سطح اضطراب، انتقادپذیری و ادراک بیماری رابطه دارند (خان و پلتیر، ۲۰۲۱؛ البالا، ۲۰۲۲). این مطالعات این فرضیه را ارزیابی کردند که روابط بین فرایندهای استدلال شناختی و انواع هویت (اطلاعاتی، هنجاری و سردرگم-اجتنابی) که افراد در تعریف اینکه چه کسی هستند، حداقل تا حدی با واسطه سبک‌های پردازش شناختی مورد تأکید قرار می‌گیرند (برزونسکی و پایینی، ۲۰۱۵). تحقیقات قبلی (فانگ و همکاران، ۲۰۲۲؛ تلک‌آبادی ارانی و همکاران، ۱۴۰۱) رابطه بین انواع سبک‌های والدگری و تحول روان‌شناختی را با وجود تفاوت‌های بین فرهنگی در سبک‌های فرزندپروری، شیوه ارتباطی والدین با نوجوانان، رفتارهای اجتماعی و انعطاف‌پذیری شناختی نشان داده‌اند. با این وجود، اطلاعات در مورد تحول هویت در این حوزه وجود دارد و همچنین ادراک‌شده و انعطاف‌پذیری شناختی تا حدودی مبهم و اطلاعات اندکی در مورد تحول هویت در این حوزه وجود دارد و همچنین مطابق با بررسی‌های انجام شده، تاکنون پژوهشی نقش میانجی سبک‌های هویت را در رابطه بین انواع سبک‌های والدگری ادراک‌شده با انعطاف‌پذیری شناختی بررسی نشده است، لذا هدف این پژوهش شفاف‌سازی نقش میانجی سبک‌های هویت در این رابطه بود. بنابراین، نتایج مطالعه حاضر علاوه بر آزمون تئوری‌های مطرح شده و پژوهش‌های صورت‌گرفته در این خصوص، می‌تواند متخصصان را در شناسایی جنبه‌های آسیب‌شناختی و اجتماعی کمک کند.

• روش

پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی از نوع تحلیل مسیر بود. این مطالعه روی ۲۱۲ نفر از دانشجویان دختر و پسر دانشگاه تبریز در طیف سنی ۱۸ الی ۵۵ سال در سال ۱۴۰۲ انجام شد. روش نمونه‌گیری این مطالعه به شیوه فرمول کلاین بود که شرکت‌کنندگان در یک نظرسنجی با استفاده از پرسشنامه مداد کاغذی شرکت کردند و پس از جمع‌آوری پرسشنامه‌ها، اطلاعات شرکت‌کنندگانی که به دلیل نبود پاسخ صحیح و یا تکمیل ناقص، قابل بررسی نبودند از تحلیل خارج شد و از اطلاعات ۲۰۶ نفر جهت تحلیل داده‌ها استفاده شد. ملاک ورود به پژوهش دانشجوی بودن، نداشتن مشکلات روان‌شناختی حاد و تمایل آگاهانه برای پرکردن پرسشنامه و ملاک خروج شرکت‌کنندگان نیز انصراف از ادامه یا نداشتن تمایل به پاسخ‌دهی بود. در این پژوهش، محرمانه‌ماندن اطلاعات افراد و نبود هیچ پاسخ صحیح و غلطی به آنها توضیح داده شد. برای تحلیل اطلاعات توصیفی و همبستگی داده‌ها از نرم افزارهای SPSS26 و تحلیل مسیرهای مستقیم و غیرمستقیم از AMOS24 و روش تحلیل مسیر استفاده شد.

• ابزارها

الف) پرسشنامه اقتدار والدین (parenting authority questionnaire- PAQ): این پرسشنامه از سوی جان بوری در سال ۱۹۹۱ ساخته شده است که شامل ۳۰ ماده است. این ابزار سه خرده‌مقیاس والدگری سهل‌گیر، والدگری مستبدانه و والدگری مقتدر منطقی دارد و هرکدام از آنها دارای ۱۰ ماده است که به منظور سنجش اقتدار والدین استفاده می‌شود. در این ابزار حداقل نمره ممکن در هر یک زیر مقیاس ۱۰ و حداکثر نمره فرد ۵۰ می‌شود. فرم‌های پدر و مادر بجز با اشاره‌های اختصاصی به واژه پدر یا مادر یکسان هستند. نمره‌گذاری پرسشنامه به صورت طیف لیکرت ۵ درجه‌ای است که برای گزینه‌های «شدیداً مخالف»، «مخالف»، «بی‌تفاوت»، «موافق» و «شدیداً موافق» به ترتیب امتیازات ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ در نظر گرفته شده است. بوری آلفای کرونباخ این پرسشنامه را برای سبک مقتدر-منطقی ۰/۸۵، سبک مستبدانه ۰/۸۷ و سهل‌گیر ۰/۷۴ گزارش کرده است (بوری، ۱۹۹۱). در ایران آلفای کرونباخ این مقیاس را برای سبک مقتدرانه، مستبدانه و سهل‌گیر به ترتیب ۰/۸۹، ۰/۹۵ و ۰/۸۴ گزارش کردند (اژه‌ای و همکاران، ۱۳۹۰).

ب) **سیاهه انعطاف‌پذیری شناختی (cognitive flexibility inventory- CFD)**: این سیاهه از سوی دنیس و وندروال (۲۰۱۰) معرفی شده و یک ابزار خودگزارشی کوتاه ۲۰ ماده‌ای است و برای سنجش شکلی از انعطاف‌پذیری شناختی که در موفقیت فرد برای چالش و جایگزینی افکار ناکارآمد با افکار کارآمدتر لازم است، به‌کار می‌رود. این سیاهه براساس یک مقیاس ۷ درجه‌ای لیکرت نمره‌گذاری شده است که ماده‌ها از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۷) نمره دارند. پایین‌ترین و بالاترین نمره امکان‌پذیر در این سیاهه به ترتیب ۲۰ و ۱۴۰ است. اعتبار هم‌زمان این سیاهه با مقیاس افسردگی بک برابر با ۰/۳۹- و روایی همگرایی آن با مقیاس انعطاف‌پذیری شناختی مارتین و رابین ۰/۷۵ بود (دنیس و واندروال، ۲۰۱۰). در ایران روایی محتوایی و صوری و ملاکی این سیاهه محاسبه شده و آلفای کرونباخ آن ۰/۸۹۳ به‌دست آمده است (کهندانی و ابوالمعالی الحسینی، ۱۳۹۶).

ج) **سیاهه سبک‌های هویت (identity styles inventory- ISI)**: این سیاهه به‌منظور اندازه‌گیری فرایندهایی که افراد برای کسب هویت طی می‌کنند، توسط برزونسکی در سال ۱۹۸۹ ساخته و در سال ۱۹۹۲ مورد تجدید نظر قرار گرفت. این سیاهه یک ابزار خودگزارشی ۴۰ ماده‌ای است که از ۴ زیرمقیاس تشکیل شده است و شامل جهت‌گیری اطلاعاتی (informational)، جهت‌گیری هنجاری (normative)، جهت‌گیری سردرگم-اجتنابی (diffuse-avoidant) و تعهد است. در این سیاهه ۱۱ ماده مربوط به مقیاس اطلاعاتی، ۹ ماده مربوط به مقیاس هنجاری، ۱۰ ماده مربوط به مقیاس سردرگم/اجتنابی و ۱۰ ماده دیگر مربوط به مقیاس تعهد است که برای تحلیل‌های ثانویه استفاده می‌شود و یک سبک هویتی محسوب نمی‌شود. نمره‌گذاری این سیاهه به صورت طیف لیکرت ۵ نمره‌ای است. روایی آن از طریق ارزیابی همبستگی با مقیاس وضعیت هویت بنیون و آدامز تأیید شده است. ضریب کل این آزمون در پژوهشی ۰/۸۷ به‌دست آمده است. روایی آزمون به‌روش همگرا و واگرا در زیرمقیاس‌ها به ترتیب ۰/۹۳ و ۰/۷۶ است (بیرامی، ۱۳۸۹).

• یافته‌ها

جدول ۱ ماتریس همبستگی، میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. همان‌طور که در جدول ۱ دیده می‌شود، رابطه سبک والدگری ادراک‌شده سهل‌گیر با سبک‌های هویت اطلاعاتی ($p < 0/05$, $r = 0/17$) و هنجاری ($p < 0/05$, $r = 0/14$) و با انعطاف‌پذیری شناختی ($p < 0/01$, $r = 0/20$) مثبت و از نظر آماری معنادار است. از طرفی رابطه سبک والدگری ادراک‌شده مستبدانه با سبک‌های هویت اطلاعاتی ($p < 0/01$, $r = 0/20$) و سردرگم-اجتنابی ($p < 0/01$, $r = 0/18$) مثبت و از نظر آماری معنادار است. همچنین رابطه سبک والدگری ادراک‌شده مقتدر-منطقی با سبک‌های هویت اطلاعاتی ($p < 0/01$, $r = 0/22$) و هنجاری ($p < 0/01$, $r = 0/37$) نیز مثبت و از نظر آماری معنادار است. علاوه بر این رابطه سبک هویت اطلاعاتی با انعطاف‌پذیری شناختی ($p < 0/01$, $r = 0/43$) مثبت و رابطه سبک هویت سردرگم-اجتنابی با انعطاف‌پذیری شناختی ($p < 0/01$, $r = -0/31$) منفی و معنادار است.

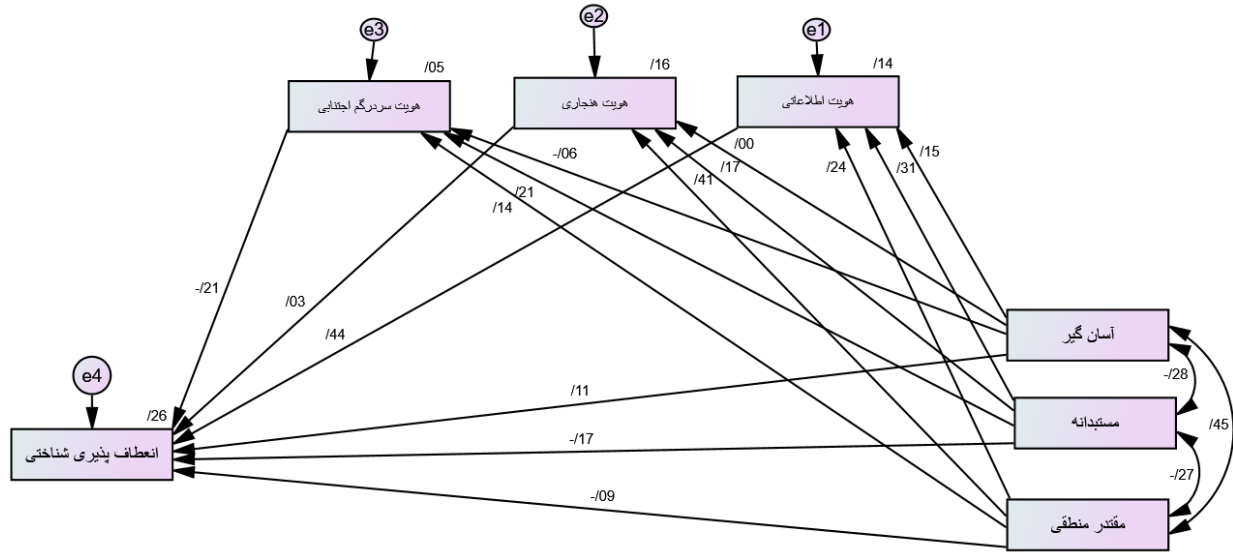
جدول ۱. ماتریس همبستگی، میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش

انحراف معیار	میانگین	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
۴/۴۲	۲۵/۳۵							۱	۱. والدگری سهل‌گیر
۸/۱۶	۲۷/۸۶						۱	-۰/۲۸**	۲. والدگری مستبدانه
۶/۵۶	۳۲/۸۸					۱	-۰/۲۷**	۰/۴۵**	۳. والدگری مقتدر-منطقی
۵/۳۶	۳۹/۴۷				۱	۰/۲۲**	۰/۲۰**	۰/۱۷*	۴. سبک هویت اطلاعاتی
۴/۹۵	۲۸/۴۸			۱	۰/۲۱**	۰/۳۷**	۰/۰۶	۰/۱۴*	۵. سبک هویت هنجاری
۵/۲۶	۲۶/۹۲		۱	۰/۰۲	-۰/۱۵*	-۰/۰۶	۰/۱۸**	-۰/۰۵	۶. سبک هویت سردرگم اجتنابی
۱۶/۵۶	۹۹/۳۷	۱	-۰/۳۱**	۰/۰۹	۰/۴۳**	۰/۱۰	-۰/۱۳	۰/۲۰**	۷. انعطاف‌پذیری شناختی

** $p < 0/01$ * $p < 0/05$

قبل از انجام تحلیل مسیر مفروضه‌های نرمال بودن متغیرهای پژوهش، نبود هم‌خطی چندگانه و استقلال منابع خطا بررسی شد. در بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها، قدر مطلق چولگی و کشیدگی تمامی متغیرها در محدوده (۱ و -۱) قرار داشت، بنابراین پیش‌فرض نرمال بودن مورد تأیید قرار گرفت. همچنین مفروضه عدم هم‌خطی چندگانه با شاخص‌های تحمل و عامل تورم واریانس ارزیابی شد. در این تحلیل در هیچ‌یک از مقادیر آماره‌های تحمل و عامل تورم واریانس محاسبه شده برای متغیرهای پژوهش، انحرافی از پیش‌فرض هم‌خطی چندگانه مشاهده نشد. در نهایت مفروضه استقلال منابع خطا از طریق آزمون دوربین-واتسون ارزیابی شد و با توجه به اینکه

مقدار محاسبه شده (۲/۰۱) از دو حد بحرانی (۱/۵ - ۲/۵) عبور نکرده بود، این پیش فرض نیز محقق شد. بنابراین استفاده از روش تحلیل مسیر، برای تحلیل داده‌های پژوهش بلامانع بود. در این راستا مدل مفهومی پژوهش به همراه ضرایب استاندارد به تصویر کشیده شد که در شکل ۱ به‌طور کامل آمده است.

شکل ۱. مسیر علی روابط بین متغیرهای پژوهش

در جدول ۲ نتایج مربوط به اثرات مستقیم متغیرهای برون‌زا در متغیرهای درون‌زا ارائه شده است. مندرجات جدول ۲ نشان می‌دهد سبک‌های والدگری ادراک‌شده سهل‌گیر، مستبدانه و مقتدر-منطقی به ترتیب با ضرایب بتای استاندارد ۰/۱۵، ۰/۳۱ و ۰/۲۴ بر سبک هویت اطلاعاتی اثر مستقیم مثبت و معنادار دارند. از طرفی اثر مستقیم سبک‌های والدگری ادراک‌شده مستبدانه و مقتدر-منطقی با ضرایب استاندارد ۰/۱۷ و ۰/۴۱ بر سبک هویت هنجاری مثبت و معنادار است. همچنین اثر مستقیم سبک والدگری ادراک‌شده مستبدانه بر سبک هویت سردرگم-اجتنابی با ضریب بتای استاندارد ۰/۲۱ نیز مثبت و معنادار است؛ درحالی‌که اثر مستقیم سبک والدگری ادراک‌شده سهل‌گیر بر سبک هویت هنجاری و همچنین اثر مستقیم سبک‌های والدگری ادراک‌شده سهل‌گیر و مقتدر-منطقی بر سبک هویت سردرگم-اجتنابی معنادار نیست. علاوه بر این سبک والدگری ادراک‌شده مستبدانه و سبک هویت سردرگم-اجتنابی به ترتیب با ضرایب بتای استاندارد ۰/۱۷- و ۰/۲۱- بر انعطاف‌پذیری شناختی اثر مستقیم منفی و معنادار دارند. سبک هویت اطلاعاتی نیز با ضریب بتای استاندارد ۰/۴۴ بر انعطاف‌پذیری شناختی اثر مستقیم مثبت و معنادار دارد. در ادامه به‌منظور بررسی نقش میانجی سبک‌های هویت رابطه بین سبک‌های والدگری ادراک‌شده با انعطاف‌پذیری شناختی از آزمون بوت استراپ استفاده شد که نتایج مربوط به این آزمون در جدول ۳ ارائه شده است.

نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد اثرات غیرمستقیم سبک‌های والدگری ادراک‌شده بر انعطاف‌پذیری شناختی به واسطه سبک هویت اطلاعاتی مثبت معنادار است (۰/۰۱ < p). همچنین اثرات غیرمستقیم سبک‌های والدگری ادراک‌شده بر انعطاف‌پذیری شناختی به واسطه سبک هویت سردرگم-اجتنابی منفی و معنادار است (۰/۰۵ < p)؛ باین‌حال اثرات غیرمستقیم سبک‌های والدگری ادراک‌شده بر انعطاف‌پذیری شناختی به واسطه سبک هویت هنجاری معنادار نیست (۰/۰۵ > p). بنابراین می‌توان گفت سبک هویت اطلاعاتی به‌طور مثبت و سبک هویت سردرگم-اجتنابی به‌طور منفی، رابطه بین سبک‌های والدگری ادراک‌شده با انعطاف‌پذیری شناختی را میانجی‌گری می‌کنند.

در جدول ۴ شاخص‌های برازش مربوط به مدل اصلاح شده پژوهش با حذف روابط غیرمعنادار ارائه شده است. شاخص‌های برازش مدل اندازه‌گیری که در جدول ۴ ارائه شده است، برازش مناسبی برای این مدل را نشان می‌دهد؛ چراکه مقادیر شاخص‌های نیکویی برازش (GFI)، نیکویی برازش اصلاح‌شده (AGFI)، نیکویی برازش افزایشی (IFI)، نیکویی برازش هنجار شده (NFI)، برازش تطبیقی (CFI)، نسبت کای اسکور بر درجه آزادی (x²/df) و مقدار شاخص ریشه میانگین مجزورات خطای تقریبی (RMSEA)، همگی در حد مطلوب قرار دارند.

جدول ۲. برآورد ضرایب اثرات مستقیم متغیرهای برونزا در متغیرهای درونزا

متغیر برونزا	متغیر درونزا	β	B	T (C.R)	P
والدگری سهل گیر	سبک هویت اطلاعاتی	۰/۱۵	۰/۱۸	۲/۰۰	۰/۰۴۶
والدگری سهل گیر	سبک هویت هنجاری	۰/۰۰۱	۰/۰۱	۰/۰۶	۰/۹۴
والدگری سهل گیر	سبک هویت سردرگم-اجتنابی	-۰/۰۶	-۰/۰۷	-۰/۷۱	۰/۴۷
والدگری مستبدانه	سبک هویت اطلاعاتی	۰/۳۱	۰/۲۰	۴/۴۶	۰/۰۰۱
والدگری مستبدانه	سبک هویت هنجاری	۰/۱۷	۰/۱۱	۲/۵۴	۰/۰۱
والدگری مستبدانه	سبک هویت سردرگم-اجتنابی	۰/۲۱	۰/۱۳	۲/۸۸	۰/۰۰۱
والدگری مقتدر-منطقی	سبک هویت اطلاعاتی	۰/۲۴	۰/۲۰	۳/۲۷	۰/۰۰۱
والدگری مقتدر-منطقی	سبک هویت هنجاری	۰/۴۱	۰/۳۱	۵/۶۴	۰/۰۰۱
والدگری مقتدر-منطقی	سبک هویت سردرگم-اجتنابی	۰/۱۴	۰/۱۱	۱/۸۴	۰/۰۶
والدگری سهل گیر	انعطاف پذیری شناختی	۰/۱۱	۰/۴۰	۱/۵۹	۰/۱۱
والدگری مستبدانه	انعطاف پذیری شناختی	-۰/۱۷	-۰/۳۴	-۲/۵۰	۰/۰۱
والدگری مقتدر-منطقی	انعطاف پذیری شناختی	-۰/۰۹	-۰/۲۲	-۱/۱۷	۰/۲۴
سبک هویت اطلاعاتی	انعطاف پذیری شناختی	۰/۴۴	۱/۳۳	۶/۷۸	۰/۰۰۱
سبک هویت هنجاری	انعطاف پذیری شناختی	۰/۰۳	۰/۱۰	۰/۴۶	۰/۶۴
سبک هویت سردرگم-اجتنابی	انعطاف پذیری شناختی	-۰/۲۱	-۰/۶۶	-۳/۴۶	۰/۰۰۱

جدول ۳. اثرات غیرمستقیم با استفاده از روش بوت استرپ

متغیر مستقل	متغیر میانجی	متغیر وابسته	حدود بوت استرپ		مقدار اثر	P
			حد پایین	حد بالا		
والدگری سهل گیر	سبک هویت اطلاعاتی	انعطاف پذیری شناختی	۰/۰۵	۰/۱۰	۰/۰۸	۰/۰۰۱
والدگری مستبدانه	سبک هویت اطلاعاتی	انعطاف پذیری شناختی	۰/۰۹	۰/۲۰	۰/۱۴	۰/۰۰۱
والدگری مقتدر-منطقی	سبک هویت اطلاعاتی	انعطاف پذیری شناختی	۰/۰۷	۰/۱۶	۰/۱۱	۰/۰۰۱
والدگری سهل گیر	سبک هویت هنجاری	انعطاف پذیری شناختی	-۰/۰۰	۰/۰۳	۰/۰۱	۰/۲۴
والدگری مستبدانه	سبک هویت هنجاری	انعطاف پذیری شناختی	-۰/۰۱	۰/۰۶	۰/۰۲	۰/۲۴
والدگری مقتدر-منطقی	سبک هویت هنجاری	انعطاف پذیری شناختی	-۰/۰۰	۰/۰۴	۰/۰۲	۰/۲۵
والدگری سهل گیر	سبک هویت سردرگم-اجتنابی	انعطاف پذیری شناختی	-۰/۰۴	-۰/۰۰	-۰/۰۲	۰/۰۱
والدگری مستبدانه	سبک هویت سردرگم-اجتنابی	انعطاف پذیری شناختی	-۰/۰۷	-۰/۰۱	-۰/۰۴	۰/۰۱
والدگری مقتدر-منطقی	سبک هویت سردرگم-اجتنابی	انعطاف پذیری شناختی	-۰/۰۶	-۰/۰۱	-۰/۰۳	۰/۰۱

جدول ۴. شاخص‌های برازش مدل

شاخص	RMSEA	X^2	df	X^2/DF	P	GFI	AGFI	CFI	NFI	IFI
مدل	۰/۰۷	۱۹/۵۴	۹	۲/۱۷	۰/۰۲۱	۰/۹۷	۰/۹۲	۰/۹۵	۰/۹۱	۰/۹۵
بازه قابل قبول	<۰/۰۸	-	-	<۵	>۰/۰۱	>۰/۹۰	>۰/۸۰	>۰/۹۰	>۰/۹۰	>۰/۹۰

● بحث

هدف پژوهش حاضر تعیین رابطه شیوه‌های والدگری مادرانه ادراک شده با انعطاف‌پذیری شناختی، با نقش میانجی سبک‌های هویت بود. در اولین یافته مشاهده شد که در سبک والدگری سهل‌گیر با سبک هویت اطلاعاتی رابطه مثبت و معنادار و با سبک هویت سردرگم-اجتنابی رابطه منفی و معنادار وجود دارد. در تبیین این روابط می‌توان گفت در صورتی که والدین سبک زندگی خود را به فرزندان‌شان تحمیل نکنند، حل بحران هویت می‌تواند به کسب هویت اطلاعاتی بیانجامد؛ اما امکان دارد که به دلیل نبود راهنمایی‌های لازم این روند تا سنین بالاتر نیز به تأخیر بیفتد و به شکلی سردرگم در پذیرش نقش‌های فردی و اجتماعی نیز دیده شود. این نتیجه با یافته‌های جیمو و همکاران (۲۰۲۰) کلی و همکاران (۲۰۲۰) و لیان و همکاران (۲۰۲۱) همسو است.

در یافته دیگر این پژوهش مشاهده شد که سبک والدگری مستبدانه با سبک هویت اطلاعاتی، هنجاری و سردرگم-اجتنابی رابطه مثبت و معناداری دارد. در تبیین این یافته می‌توان گفت که براساس دیدگاه برزونسکی، هویت براساس مدل پردازش شناختی-اجتماعی استوار است؛ لذا افراد در ساختن تفکرشان نسبت به خود، این که چه کسی هستند و در چه واقعیتی زندگی می‌کنند نقش فعال دارد (برزونسکی، ۱۹۹۶)؛ بدین ترتیب افراد دارای سبک‌های هویتی سه‌گانه متفاوت در مواجهه با تعارضات هویتی ناشی از رفتارهای والدینی مستبدانه براساس استراتژی‌های شناختی و اجتماعی عمل می‌کنند. با این تبیین فرزندان دارای والدین با سبک والدگری مستبدانه بسته به ترجیحات شناختی و اجتماعی خود می‌توانند دارای سبک‌های هویتی متفاوت باشند. به عبارت دیگر، هویت فرد به‌عنوان فیلتر پردازش اطلاعات عمل می‌کند و باعث فعال‌سازی اطلاعات مرتبط به خود و ساختار دادن به آن می‌شود و در نتیجه، مفاهیم و اطلاعات مربوط به خود بر تصمیم آنها برای پیگیری اهداف معین از رفتارهای والدگری مستبدانه آنها تأثیر متفاوت می‌گذارد و هرکس بسته به ترجیحات شناختی خود از رفتار مستبدانه عمل می‌کند.

همچنین یافته بعدی نشان داد که والدگری مقتدر-منطقی با سبک‌های هویتی اطلاعاتی و هنجاری رابطه مثبت و معنادار دارد. این یافته همسو با نتایج پژوهش عباسپور و همکاران (۱۳۹۴)، اسمیتس و همکاران (۲۰۰۸)، جیمو و همکاران (۲۰۲۰) کلی و همکاران (۲۰۲۰)، لیان و همکاران (۲۰۲۱) و کلی و همکاران (۲۰۲۰) همسو است. مطابق با این نتیجه می‌توان گفت برقراری رابطه‌ای منطقی و با اقتدار با فرزندان در سطحی که تبدیل به سخت‌گیری نشود، می‌تواند باعث تحول یک هویت کسب شده سالم باشد؛ اما اقتدار بیش از حد ممکن است باعث بلعیدن ویژگی‌های نمادهای قدرت در خانواده و اجتماع شود و منجر به شکل‌گیری هویت هنجاری شود.

در یافته دیگر مشاهده شد، سبک والدگری مستبدانه با انعطاف‌پذیری شناختی رابطه‌ای منفی و معنادار دارد. به این معنی که هر اندازه والدین در شکل تربیتی و رابطه خود با فرزند سخت‌گیری و سلطه داشته باشند، فرزندان‌شان احساس کنترل کمتری در شرایط مختلف زندگی خواهند داشت. پذیرش از طرف ولد به فرزند امکان می‌دهد که دیدگاه‌های خود را بیان کند. ولدین زورگو اجازه اظهارنظر به فرزندان‌شان نمی‌دهند و نسبت به نظرهای مستقل آنها بی‌اعتنایی می‌کنند؛ متعاقباً افرادی که والدین کنترل‌گر دارند ممکن است مشکلاتی در استقلال و روابط بین فردی داشته باشند، این مسئله عامل مهمی در افسردگی شایستگی اجتماعی است. در نتیجه، این یافته‌ای که به دست آورده‌ایم با یافته‌های ادبیات مطابقت دارد. نتایج پژوهش سهراب‌زاده‌فرد و همکاران (۲۰۱۷)، سماری و همکاران (۲۰۲۰)، لیم و همکاران (۲۰۱۰)، متجویح و همکاران (۲۰۱۵) و سوسیچ و واسیک و همکاران (۲۰۱۷) با این یافته‌ها همسویی دارد.

یافته دیگری نیز نشان می‌دهد که سبک هویت اطلاعاتی با انعطاف‌پذیری شناختی رابطه مثبت و سبک هویت سردرگم-اجتنابی با انعطاف‌پذیری شناختی رابطه منفی و معناداری دارد. این یافته با نتایج پژوهش برزونسکی و فراری (۱۹۹۶ و ۲۰۰۹)، موکاملا و خومالو (۲۰۲۳)، سهراب‌زاده‌فرد و همکاران (۲۰۱۷)، خان و پلتیر (۲۰۲۱) و البلاه (۲۰۲۲) همسو است. این یافته نشان می‌دهد افرادی که بحران هویتی خود را به نحو احسن حل کرده و به معیارهای هویتی خود پایبند هستند، احساس کنترل بیشتری بر شرایط موجود خود دارند و در برابر شرایط ناآشنا و جدید توانایی پاسخگویی و حل مسئله دارند.

همچنین نتایج نشان داد که سبک‌های والدگری ادراک‌شده با میانجی‌گری سبک هویت اطلاعاتی با انعطاف‌پذیری شناختی رابطه مثبت و معناداری داشت. با اینکه از اصلی‌ترین عوامل مؤثر برای شکل‌گیری توانایی‌های شناختی انسان، تعاملات والد-فرزند است؛ لیکن سبک هویت اطلاعاتی به‌واسطه پرسشگری، آزمون و خطاها و مواجه شدن با پاسخ‌ها و تجربه‌های جدید می‌تواند در کسب سطوح بالایی از انعطاف‌پذیری و سازگاری با جهان نقش آفرینی کند. یعنی والدگری می‌تواند به‌واسطه شکل‌گیری هویت کامل در افراد به بهبود انعطاف‌پذیری شناختی کمک کند.

در نهایت دیده شد سبک‌های والدگری با میانجی‌گری سبک هویت سردرگم-اجتنابی با انعطاف‌پذیری شناختی رابطه منفی و معناداری داشت. به بیان دیگر باتوجه به نقش والدین در رشد شناختی، نقش کم‌رنگ چپستی و کیستی انسان در مسیر زندگی او و اجتناب از کشف، کنجکاوی و اشتغال فکری، به تفکری غیرمنعطف و ناسازگار منجر خواهد شد.

• نتیجه گیری

این پژوهش می‌تواند به عنوان یک منبع ارزشمند برای روان‌شناسان، مشاوران و سیاست‌گذاران اجتماعی مورد استفاده قرار گیرد تا به بهبود کیفیت زندگی افراد و جامعه کمک کند. نتایج این پژوهش می‌تواند به روان‌درمانگران کمک کند تا با توجه به سبک‌های هویتی مراجعان، روش‌های درمانی مؤثرتری برای بهبود انعطاف‌پذیری شناختی و کاهش مشکلات روان‌شناختی ارائه دهند. مشاوران خانواده نیز با توجه به نتایج این پژوهش می‌توانند به سیستم خانواده کمک کنند تا با درک بهتر از تأثیر سبک‌های والدگری بر انعطاف‌پذیری شناختی فرزندان و همچنین آشنایی با سیستم پیچیده هویت انسان، راهکارهای مؤثرتری برای بهبود روابط خانوادگی و حل مشکلات ارائه دهند. همچنین با توجه به نتایج این پژوهش، می‌توان برنامه‌های پیشگیری از مشکلات روان‌شناختی را طراحی کرد که به تقویت انعطاف‌پذیری شناختی و شکل‌گیری هویت سالم در افراد کمک کند.

یافته‌های این پژوهش می‌تواند به والدین نیز کمک کند تا با درک بهتر از تأثیر سبک‌های والدگری خود بر انعطاف‌پذیری شناختی فرزندان، روش‌های مؤثرتری برای تربیت و ارتباط با فرزندان خود انتخاب کنند. از سوی دیگر یافته‌های آماری پژوهش می‌تواند به معلمان و مشاوران آموزشی کمک کند تا با توجه به سبک‌های هویتی و انعطاف‌پذیری شناختی دانش‌آموزان، برنامه‌های آموزشی و مشاوره‌ای مناسب‌تری طراحی کنند. همچنین در حوزه سیاست‌گذاری اجتماعی می‌تواند به سیاست‌گذاران کمک کند تا برنامه‌ها و سیاست‌هایی را تدوین کنند تا به تقویت انعطاف‌پذیری شناختی و آشنایی با هویت سالم در جامعه بپردازد.

این پژوهش مانند هر پژوهش دیگری با محدودیت‌هایی روبه‌رو بود از جمله؛ روش آماری مورد استفاده در این تحقیق توصیفی همبستگی بود، لذا نمی‌توان به‌طور دقیق رابطه علی معلولی میان متغیرها را مشخص کرد. در این راستا استفاده از روش‌های آزمایشی در تحقیق‌های بعدی توصیه می‌شود؛ و دیگر این که جامعه آماری پژوهش محدود بوده و برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه خودسنجی استفاده شده است و از این‌رو پژوهش در جامعه گسترده‌تر و استفاده از مصاحبه‌های نیمه‌ساختاری توصیه می‌شود.

• تعارض منافع

هیچ تعارض منفعی بین نویسندگان گزارش نشده است.

• تقدیر و تشکر

از تمامی افرادی که در این پژوهش همکاری داشتند، نهایت سپاسگزاری بعمل می‌آید.

• منابع

- آزهای، جواد، غلامعلی لوانسانی، مسعود، مال احمدی، احسان، و خضری آذر، هیمین. (۱۳۹۰). الگوی علی روابط بین سبک‌های فرزند پروری ادراک‌شده، اهداف پیشرفت، خودکارآمدی و موفقیت تحصیلی. *مجله روان‌شناسی*، ۱۵(۳)، ۲۸۴-۳۰۱.
- <https://sid.ir/paper/54408/fa>
- بیرامی، منصور. (۱۳۸۹). مقایسه سبک‌های هویت، انواع هویت در دانشجویان دختر و پسر. *فصلنامه پژوهش‌های نوین روانشناختی*، ۵(۲۰)، ۲۱-۳۹.
- <https://ensani.ir/file/download/article/20120504163432-9006-62.pdf>
- تلک آبادی آرانی، زهرا. نیک خو، فاطمه. دستجردی کاظمی، مهدی. (۱۴۰۱). اثربخشی برنامه فرزندپروری مثبت به شیوهی برخط بر کارکردهای اجرایی سرد (حافظه‌ی فعال، توجه پایدار، کنترل مهاری و انعطاف‌پذیری شناختی) کودکان با اختلال نارسایی توجه- بیش فعال. *روانشناسی افراد/استثنایی*، ۱۲(۴۸)، ۶۱-۸۹.
- <https://doi.org/10.22054/jpe.2023.71858.2534>
- کهندانی، مهدیه و ابوالمعالی الحسینی، خدیجه. (۱۳۹۶). ساختار عاملی و ویژگی‌های روانسنجی نسخه فارسی پرسشنامه انعطاف‌پذیری شناختی دنیس، وندروال و جیلون، روش‌ها و مدل‌های روانشناختی، ۱(۳): ۷۰-۵۳.
- <https://dori.net/dor/20.1001.1.22285516.1396.8.29.3.2>
- اکرمی، لیلا، ملک پور، مختار، عابدی، احمد (۱۴۰۰). نقش واسطه‌ای سبک‌های فرزندپروری والدین با مشکلات دوره بلوغ، *مجله روان‌شناسی*، ۲۴(۴)، ۳۹۵-۴۱۶.
- magiran.com/p2252111

قدیمی باویل علیانی، نگار، بیرامی، منصور. (۱۴۰۲). روابط ساختاری سبک‌های دلبستگی و نشانه‌های افسردگی اساسی نوجوانان با واسطه‌گری تحمل پریشانی و انعطاف‌پذیری شناختی. *مجله روان‌شناسی*، ۲، (۲۷)، ۱۳۴-۱۴۳.

<https://dorl.net/dor/20.1001.1.18808436.1402.27.2.8.4>

سلگی، محمد (۱۴۰۱). مدل یابی روابط ساختاری بین ابعاد هویت فردی، اجتماعی و ملی در میان دانشجویان دانشگاه‌های تهران. *مجله روان‌شناسی*

<https://dorl.net/dor/20.1001.1.18808436.1401.26.1.3.0>، ۶۵-۵۶، (۲۶) ۱،

Abbaspour, Z., Farrokhi, N. A., & Ali, A. B. (2015). Explaining the Relationship between Parenting Styles, Identity Styles and Spiritual Health in Adolescents. *European Online Journal of Natural and Social Sciences*, 4(3), 450. <https://core.ac.uk/download/pdf/230044641.pdf>

Beckwith, L., Cohen, S. E., & Hamilton, C. E. (1999). Maternal sensitivity during infancy and subsequent life events relate to attachment representation at early adulthood. *Developmental Psychology*, 35(3), 693-700. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.35.3.693>

Berzonsky, M. D., & Ferrari, J. R. (1996). Identity orientation and decisional strategies. *Personality and Individual Differences*, 20(5), 597-606 [https://doi.org/10.1016/0191-8869\(96\)00001-3](https://doi.org/10.1016/0191-8869(96)00001-3)

Berzonsky, M. D., & Ferrari, J. R. (2009). A diffuse-avoidant identity processing style: Strategic avoidance or self-confusion?. *Identity: An International Journal of Theory and Research*, 9(2), 145-158. <https://doi.org/10.1080/15283480802683607>

Berzonsky, M. D., & Kuk, L. (2022). Identity styles and college adaptation: the mediational roles of commitment, self-agency and self-regulation. *Identity*, 22(4), 310-325. <https://doi.org/10.1080/15283488.2021.1979552>

Berzonsky, M. D., & Papini, D. R. (2015). Cognitive reasoning, identity components, and identity processing styles. *Identity*, 15(1), 74-88

Buri, J. R. (1991). Parental authority questionnaire. *Journal of personality assessment*, 57(1), 110-119. https://doi.org/10.1207/s15327752jpa5701_13

Dennis, J. P., & Vander Wal, J. S. (2010). The cognitive flexibility inventory: Instrument development and estimates of reliability and validity. *Cognitive therapy and research*, 34, 241-253. <https://doi.org/10.1007/s10608-009-9276-4>

Elballah, K. (2022). Relationships between Identity Styles, Suggestibility, among High and Low the Components of Wisdom Development among University Students. *Journal of Scientific Research in Education*, 23(12), 124-155. <https://doi.org/10.21608/jsre.2023.202207.1548>

Erikson, E. H. (1968). *Identity youth and crisis* (No. 7). WW Norton & company.

Fang, Y., Luo, J., Boele, M., Windhorst, D., van Grieken, A., & Raat, H. (2022). Parent, child, and situational factors associated with parenting stress: A systematic review. *European Child & Adolescent Psychiatry*, 1-19 <https://doi.org/10.1007/s00787-022-02027-1>

Howlett, C. A., Wewege, M. A., Berryman, C., Oldach, A., Jennings, E., Moore, E., ... & Moseley, G. L. (2021). Same room-different windows? A systematic review and meta-analysis of the relationship between self-report and neuropsychological tests of cognitive flexibility in healthy adults. *Clinical Psychology Review*, 88, 102061 <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2021.102061>

Jimoh, G. O., Eni-Olorunda, J. T., Adubi, K. O., & Afolabi, W. A. O. (2020). ASSESSMENT OF PARENTING STYLES ON IDENTITY STYLE DEVELOPMENT AMONG STUDENTS IN PUBLIC SENIOR SECONDARY SCHOOLS IN OGUN STATE. *International Journal of Family and Consumer Sciences*, 9, 65-73 <https://www.ijfacs.org/index.php/ijfacs/article/download/28/25>

Kealy, D., Ben-David, S., & Cox, D. W. (2020). Early parental support and meaning in life among young adults: the mediating roles of optimism and identity. *Current Psychology*, 1-8. <https://doi.org/10.1007/s12144-020-00907-w>

Khan, K., & Pelletier, G. (2021). Identity processing styles and quality of life in head and neck cancer. *Canadian Journal of Behavioral Science / Revue canadienne des sciences du comportement*, 53(3), 243-253. <https://doi.org/10.1037/cbs0000241>

KILINÇ, S. Y., & Zehni, K. O. Ç. Investigation of the Relationship Between Cognitive Flexibility Levels and Social Interest Levels of University Students. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 31(2), 292-304. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.1273384>

Kim, S. H., Baek, M., & Park, S. (2021). Association of parent-child experiences with insecure attachment in adulthood: a systematic review and meta-analysis. *Journal of Family Theory & Review*, 13(1), 58-76. <https://doi.org/10.1111/jftr.12402>

Lan, X. (2023). Perceived parenting styles, cognitive flexibility, and prosocial behavior in Chinese Youth with an immigrant background: A three-group comparison. *Current Psychology*, 42(24), 20718-20736. <https://doi.org/10.1007/s12144-022-03140-9>

Lian, C. M., Wu, C. W., & Cheng, C. L. (2021). Associations between Parental Psychological Control and Social Anxiety in Emerging Adulthood: The Mediating Role of Differentiation of Self. *Bulletin of Educational Psychology*, 53(2), 359-382 [https://doi.org/10.6251/BEP.202112_53\(2\).0005](https://doi.org/10.6251/BEP.202112_53(2).0005)

Liem, J. H., Cavell, E. C., & Lustig, K. (2010). The influence of authoritative parenting during adolescence on depressive symptoms in young adulthood: Examining the mediating roles of self-development and peer support. *The Journal of Genetic Psychology*, 171(1), 73-92. <https://doi.org/10.1080/00221320903300379>

Matejevic, M., Jovanovic, D., & Ilic, M. (2015). Patterns of family functioning and parenting style of adolescents with depressive reactions. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 185, 234-239. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.03.460>

- Moakamela, P. L., & Khumalo, I. P. (2023). Identity processing styles and personal growth initiative in college students: The mediating role of cultural tightness-looseness. *Journal of Psychology in Africa*, 33(2), 122-131. <https://doi.org/10.1080/14330237.2023.2190224>
- Outcalt, J., Dimaggio, G., Popolo, R., Buck, K., Chaudoin-Patzoldt, K. A., Kukla, M & Lysaker, P. H. (2016). Metacognition moderates the relationship of disturbances in attachment with severity of borderline personality disorder among persons in treatment of substance use disorders. *Comprehensive psychiatry*, 64, 22-28. <https://doi.org/10.1016/j.comppsy.2015.10.002>
- Papalia, D. E., Feldman, R. D., & Martorell, G. (2023). *Experience human development* 15th edition.
- Smits, I., Soenens, B., Luyckx, K., Duriez, B., Berzonsky, M., & Goossens, L. (2008). Perceived parenting dimensions and identity styles: Exploring the socialization of adolescents' processing of identity-relevant information. *Journal of adolescence*, 31(2), 151-164. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2007.08.007>
- Sohrabzadeh Fard, A., Gharraee, B., Asgharnejad Farid, A. A., & Aghebati, A. (2017). Relationship between perceived parenting styles and identity styles with intensity of depression in adolescents. *Iranian Journal of Psychiatry & Clinical Psychology*, 22(4), 292-299. <https://doi.org/10.18869/nirp.ijpcp.22.4.292>
- Sosic-Vasic, Z., Kröner, J., Schneider, S., Vasic, N., Spitzer, M., & Streb, J. (2017). The association between parenting behavior and executive functioning in children and young adolescents. *Frontiers in psychology*, 8, 472. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.00472>
- Sumargi, A. M., Prasetyo, E., & Ardelia, B. W. (2020). Parenting styles and their impacts on child problem behaviors. *Jurnal Psikologi*, 19(3), 269-284 <http://dx.doi.org/10.14710/jp.19.3.269-285>
- Tanhan, F., Özok, H. İ., Kaya, A., & Yıldırım, M. (2023). Mediating and moderating effects of cognitive flexibility in the relationship between social media addiction and phubbing. *Current Psychology*, 1-12. <https://doi.org/10.1007/s12144-023-04242-8>
- Taufani, A. S., Syakarofath, N. A., Latipun, L., & Widiasari, D. C. (2022). The role of cognitive flexibility on stress in hospital medical personnel in Malang. *Cognicia*, 10(2), 80-85 <https://doi.org/10.22219/cognicia.v10i2.22469>
- Wang, Y. (2023). Literature Review: The Influence of the Family Environment on Moral and Cognitive Development. *Interdisciplinary Humanities and Communication Studies*, 1(1). <https://doi.org/10.61173/b2ghgy07>